

سومین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

همدان ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۴

شاخص های برنامه ریزی شهری و کاربرد آنها در توسعه پایدار فضایی شهر (شهر رودسر)

حسن دادرس* ، مدرس دانشگاه و دانش آموخته دکترای جغرافیا و برنامه ریزی روستایی
ریحانه دوستدار ، دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری
زهرا حسن روح ، کارشناس مدیریت گردشگری
محبوبه دوستدار فشتکه ، دانشجوی کارشناسی حقوق
hassandadras@gmail.com 09111413418
rdoostdar@gmail.com 09351862676
hassanrooh3400@yahoo.com 09116192297
r_doostdar@yahoo.com 09305859707

چکیده

امروزه مفاهیم و شاخص های توسعه پایدار در همه ابعاد شکل گیری و تداوم حیات شهر اعم از جغرافیایی، کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی مورد توجه برنامه ریزان قرار گرفته است. گسترش سریع شهرها، مهاجرت از حوزه های روستایی، تامین نیازمندی ها و خدمات اساسی شهر و حفظ منابع و سرمایه های طبیعی شهر، موجب گردیده که شهرها با چالش های فراوانی در زمینه حل مشکلات مربوط به توسعه ناموزون، نابودی اراضی کشاورزی، تخریب فضاهای باز و سبز، جمع آوری و دپوی زباله، آلودگی منابع آبی و عرصه های طبیعی و ... مواجه گردند. در این راستا نحوه برخورد انسان با محیط های شهری می تواند بقاء و حیات شهرها را تضمین نماید. هدف مقاله، شناسایی و ارزیابی راهکارهای دست یابی به توسعه پایدار شهری و تدوین شاخص های اقتصادی، اجتماعی، در راستای حفظ منابع، سرمایه های طبیعی و امکانات موجود شهر است. در این مطالعه از روش تحلیلی و پیمایشی در شناسایی وضع موجود استفاده شده است .

نتایج میدانی حاکی از آنست بین شاخص های جغرافیایی؛ موقعیت (نزدیکی به ساحل و توانهای محیطی، توپوگرافی) (شیب ۲ درصد)، منابع آب فراوان، خاک حاصلخیز) و توسعه پایدار فضایی شهر رودسر ارتباط وجود دارد. بر اساس یافته های تحقیق ۴۵/۵ درصد شاخصهای اجتماعی بعنوان نقاط قوت جهت توسعه پایدار شهر رودسر نقش دارند. بر اساس نتایج تحقیقات، ۴۰ درصد شاخص های کالبدی در راستای شهر پایدار محقق شده و ۶۰ درصد شاخص های کالبدی بعنوان نقاط ضعف در توسعه شهر رودسر عمل می کنند. در ضمن بین شاخص های اقتصادی و زیست محیطی در شهر رودسر با شاخص های توسعه پایدار رابطه وجود ندارد. مهمترین پیشنهادات نیز جهت توسعه پایدار شهر رودسر به منظور حفظ منابع خاک، زمین و آب در جهت پایداری اکولوژیکی، توسعه عمودی شهر، احداث مسیر های سبز و پیاده راه و پارکها در حاشیه رودخانه ها و ساحل است.

کلمات کلیدی: توسعه پایدار شهری، مدیریت پایدار شهر، شاخص های توسعه پایدار شهری، پایداری فضای شهر، رشد فیزیکی شهر و شاخص های توسعه.